

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 223
van **PETER VAN ROMPUY**
datum: 29 maart 2018

aan **BART TOMMELEIN**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Bestrijding fiscale fraude - Aankoop fiscale data

Met de regelmaat van de klok bericht de media op basis van gelekte of gestolen fiscale gegevens over grootschalige belastingontwijking en -ontduiking door zowel bedrijven als privépersonen. We denken daarbij aan de zogenaamde Luxemburg leaks, Panama leaks en in maart 2018 opnieuw Luxemburg leaks II.

Denemarken werd in 2016 het eerste land ter wereld dat klokkenluidersdata of fiscale data van het Panama Papers-lek (12 miljoen documenten) opkocht om grondiger te onderzoeken hoe 500-600 Denen off shore belastingen ontweken. De Deense minister van Financiën zou ongeveer 9 miljoen Deense kronen hebben betaald aan een anonieme klokkenluider voor informatie die van het Panamese advocatenkantoor Mossack Fonseca afkomstig is.

In 2017 betaalde ook Duitsland 5 miljoen euro voor informatie die vrijkwam in het kader van de Panama leaks. Het Duitse grondwettelijk hof oordeelde toen dat zo'n aankoop van gelekte, fiscale data wettelijk is.

1. Wat is de beleidsvisie van de minister inzake het aankopen van dergelijke, gelekte gegevens in het kader van fiscale fraudebestrijding, bijvoorbeeld informatie die betrekking heeft op het mogelijk ontwijken van Vlaamse belastingen? Heeft hij onderzocht of dergelijke informatie aankopen gewenst of opportuun is?
2. Heeft de minister weet van andere landen of regeringen die in het verleden fiscale, gelekte data aankochten bij anonieme klokkenluiders?
3. Welke bevoegdheden en mogelijkheden heeft de Vlaamse overheid om dergelijke mogelijke aankoop uit te werken? Wat kan Vlaanderen doen om dit mogelijk te maken? Wat is de rolverdeling tussen het federale en Vlaamse niveau, en tussen het parket en de federale en Vlaamse beleidsmakers?

BART TOMMELEIN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

ANTWOORD

op vraag nr. 223 van 29 maart 2018

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Fiscale fraudebestrijding is uiteraard ongemeen belangrijk. We beschikken echter ook nu al over diverse instrumenten die de uitwisseling van belastinggegevens faciliteren, zowel nationaal als internationaal.

a) Samenwerking met de Bijzondere Belastinginspectie (BBI)

Het protocol van 13 mei 2016 tussen de Algemene Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie en de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) creëerde een kader om de wederzijdse uitwisseling van informatie te optimaliseren, met als doel een betere en effectievere invordering van de belastingen, vooral in het geval van fraudedossiers. Ik geef ter informatie een overzicht van het aantal dossiers waarin informatie werd uitgewisseld:

- In 36 dossiers vroeg de BBI in het kader van een onderzoek informatie op bij VLABEL;
- In 16 dossiers maakte de BBI informatie over met nuttige informatie voor dossiers met gewestbelastingen;
- Voor 6 dossiers maakte de BBI spontane aangiftes van burgers bij vermoede van fraude over die betrekking hadden op gewestbelastingen;
- Via het centraal aanspreekpunt bij Vlabel gebeurden op aandringen van de BBI 7 spontane rechtzettingen (bijvoeglijke aangiftes die dateren van vóór de periode van de regularisatiewetgeving);
- Omgekeerd deed VLABEL 7 meldingen aan de BBI.

b) Uitwisseling van belastinggegevens op aanvraag

Allereerst zijn er de bilaterale Tax Information Exchange Agreements (TIEAs). Beide verdragspartijen stemmen via dit verdrag toe om relevante informatie voor de correcte heffing van belastingen uit te wisselen. De modelovereenkomst uit 2002 werd in 2015 aangevuld met een modelprotocol dat bij overname in een bestaande TIEA eveneens de spontane en automatische uitwisseling van belastinggegevens mogelijk maakt.

Artikel 25 van het Belgisch modelverdrag tot vermijding van dubbele belasting (geïnspireerd op artikel 26 van het OESO-modelverdrag van 2010) bouwt een gelijkaardige uitwisseling van gegevens in. De bilaterale dubbelbelastingverdragen die op basis van dit model werden gesloten of aangevuld, vormen bijgevolg eveneens een basis voor de uitwisseling van belastinggegevens.

c) Automatische uitwisseling van gegevens / Multilaterale verdragen

Het "Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters"¹ biedt een ruim kader voor de wederzijdse bijstand tussen belastingadministraties en de uitwisseling van gegevens. Het verdrag voorziet in de uitwisseling van gegevens en behandelt de mogelijkheid tot wederzijdse bijstand bij het recupereren van ontweken of ontdoken belastingen. In het kader hiervan werden het Multilateral Competent Authority Agreement on the Exchange of CbC Reports

¹ <http://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/convention-on-mutual-administrative-assistance-in-tax-matters.htm>

("CbC MCAA")², en het Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information ontwikkeld (het "CRS MCAA")³. Het CRS MCAA werd door Vlaanderen omgezet bij decreet van 7 juli 2017 houdende instemming met het Multilateraal Akkoord tussen bevoegde autoriteiten betreffende de automatische uitwisseling van inlichtingen inzake financiële rekeningen.

d) BEPS Action 15 : Multilateral Instrument

In het kader van Action 15 van het BEPS-project (Base erosion and profit shifting)⁴ werd het Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting ("Multilateral Instrument" of "MLI")⁵ ontwikkeld. Via het MLI worden in bilaterale dubbelbelastingverdragen maatregelen geïntroduceerd om misbruik van belastingverdragen, 'hybrid mismatches', e.d. tegen te gaan vermits deze uiteindelijk (kunnen) leiden tot een uitholling van de belastbare basis.

e) Europese regelgeving en Vlaamse omzetting ervan

De initiatieven van de OESO zijn de Europese regelgever niet ontgaan. Verschillende van de standaarden en uitwisselingsverdragen werden ook binnen Europa geïmplementeerd: zie bv. richtlijn 2011/16/EU⁶, omgezet bij decreet van 21 juni 2013 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van belastingen.

Conclusie: deze tools maken duidelijk dat er al een heel arsenaal aan instrumenten bestaat om belastinggegevens te bekomen. Ik prefereer daarom eerder de bestaande en rechtszekere kaders ten volle in te zetten.

De aankoop van gelekte gegevens m.b.t. Vlaamse belastingen was nog geen voorwerp van een specifiek onderzoek. Op basis van een onderzoek van de BBI kan wel worden geconcludeerd dat een wettelijke regeling noodzakelijk is.⁷ Ook de federale bijzondere commissie "Internationale fiscale fraude/Panama Papers" deed die aanbeveling.⁸ Bovendien moet er ook een kosten-batenanalyse aan vooraf gaan.

Als op een bepaald ogenblik zou blijken dat het bestaande arsenaal ontoereikend is, zal ik mijn administratie laten onderzoeken of dergelijke aankoop juridisch mogelijk is. Op dit ogenblik zijn er evenwel geen indicaties in die zin.

"Voorkomen is beter dan genezen" is echter mijn voornaamste devies. Zoals ik recent nog aanhaalde in het antwoord op vraag om uitleg 1336 (Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van 13 maart 2018), is een eenvoudige en rechtvaardige fiscaliteit met redelijke tarieven en een beredeneerde aanpak van eventuele achterpoortjes de beste remedie tegen belastingontwijking en -ontduiking.

2. Ik ben met uitzondering van de geciteerde gevallen niet op de hoogte van aankopen door andere landen. In o.a. Frankrijk en de Verenigde Staten bestaat wel de

² <http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/about-automatic-exchange/country-by-country-reporting.htm>

³ <http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/>

⁴ <http://www.oecd.org/tax/beps/>

⁵ <http://www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-beps.htm>

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011L0016&from=en>

⁷ Zie schriftelijke vraag 1710 van 26 juni 2017 aan de federale minister van Financiën: <https://www.lachambre.be/kvvcr/showpage.cfm?section=qrva&language=nl&cfm=qrvaXml.cfm?legislat=54&dossierID=54-b127-902-1710-2016201717125.xml>

⁸ Zie verslag van de Bijzondere Commissie: <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/2749/54K2749001.pdf>

mogelijkheid om personen te vergoeden die informatie verstrekken in verband met de niet-naleving van bepaalde regels inzake de belastingaangifte.

3. Ik verwijs in eerste instantie naar de algemene instrumenten die ik in het antwoord op vraag 1 opnam. Er is momenteel geen specifiek kader voor de aankoop van dergelijke geëkte gegevens. Een gezamenlijke aanpak met de federale overheid en de andere gewesten is alleszins aangewezen.

Wat de verdeling van bevoegdheden op strafrechtelijk vlak betreft, kan verwezen worden naar de generieke regels uit de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en de mogelijkheden die geschetst worden in artikel 11 en 11bis van die wet.